

**TOLNA MEGYEI PEDAGÓGIAI
SZAKSZOLGÁLAT SZAKÉRTŐI
BIZOTTSÁGI TEVÉKENYSÉG
ELJÁRÁSRENDEJE**

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	1
I. Bevezetés	2
I.1. Székhelyintézményi alapadatok	2
I.1.1. Munkatársak.....	2
I.1.2. Cím:	2
II. Pedagógiai szakszolgálatok	3
III. Szakértői bizottsági tevékenység.....	3
III.1. Járási és megyei Szakértői Bizottság megkülönböztetése	4
III.2. Jogosultak köre.....	5
III.3. Szakértői vizsgálat indítható.....	5
III. 4. A szakértői vizsgálat típusai	6
III.5. A szakértői vizsgálat	6
III.5.1. Célja.....	6
III.5.2. A vizsgálatban résztvevő szakemberek, és kompetenciáik	7
III.5.2.1. A gyógypedagógus kompetenciái.....	7
III.5.2.2. A pszichológus kompetenciái	8
III.5.2.3. Az orvos kompetenciái	9
III.5.3. A vizsgálat menete	10
o Időpont.....	10
o A vizsgálat lépései.....	10
(Írásos szakértői vélemény).....	11
(Felülvizsgálat).....	11
(Vizsgálaton való meg nem jelenés).....	12
(Felülvizsgálat iránti kérelem megküldése).....	12
(Értékelés és minősítés alóli mentesítés, iskolába lépéshez szükséges fejlettség)	13
(Nevelési-oktatási intézmény választása a szülő joga).....	14
(Enyhe értelmi fogyatékoság megállapítása)	14
A törvényességi kereteket betartva a gyermek vizsgálatának lezárása késik abban az esetben, amennyiben:	14
IV. Felhasznált irodalom	15

I. Bevezetés

I.1. Székhelyintézményi alapadatok

I.1.1. Munkatársak

A) Főigazgatóság

- Főigazgató: Király Gabriella klinikai szakpszichológus, gyógypedagógus
- Főigazgató-helyettes: Lazányiné Csörgő Ágnes gyógypedagógus, logopédus
Durcziné Balogh Renáta gyógypedagógus, logopédus
- Szakszolgálati titkár: Kovács Ágnes
Pesti Kitti

B) Megyei Szakértői Bizottság

- Gyógypedagógusok
 - Gárgyán Kitti
 - Juhász Judit
 - Kolozsváriné Szekeres Adrienn
 - Papp Ágnes
 - Schubertné Pálincás Zsuzsanna
- Pályaválasztási tanácsadó: Gubik András
- Pszichológusok
 - Heilmann Ágnes
 - Kőszegi Kitti
 - Tarnai Mária
- Rendszergazda: Pukli László
- Szakszolgálati Titkár: Csótárné Gazdag Anita
- Pedagógiai asszisztens: Gyulaváriné Molnár Viktória

1.1.2. Cím: 7100 Szekszárd, Augusz Imre u. 9-11.

I. Pedagógiai szakszolgálatok

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 18. § (1) bekezdése szerint a szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását pedagógiai szakszolgálat segíti.

A törvény 18. § (2) bekezdése a pedagógiai szakszolgálat alábbi tevékenységi köreit határozza meg:

- a) a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás,
- b) a szakértői bizottsági tevékenység,
- c) a nevelési tanácsadás,
- d) a logopédiai ellátás,
- e) a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- f) a konduktív pedagógiai ellátás,
- g) a gyógytestnevelés,
- h) az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás,
- i) a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

II. Szakértői bizottsági tevékenység

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló **15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet** 7. § (1) bekezdése alapján az Nkt. 18. § (2) bekezdés b) pontja szerinti szakértői bizottsági tevékenység keretében az intézmény szakértői bizottsága a gyermek, a tanuló komplex pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai, továbbá szükség szerinti orvosi, sajátos nevelési igény gyanúja esetén komplex pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai, orvosi vizsgálat alapján szakértői véleményt készít:

- a) az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítása céljából
- b) a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézség megállapítása vagy kizárása,
- c) sajátos nevelési igény - a mozgásszervi-, az érzékszervi- (látási-, hallási-), az értelmi, a beszéd fogyatékoság, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén a halmozott fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy az egyéb pszichés fejlődési zavar: súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavar - megállapítása vagy kizárása,
- d) sajátos nevelési igényű tanuló esetében

- da*) az érettségi bizonyítvány kiadásának feltételeként meghatározott közösségi szolgálat teljesítésére vonatkozó kötelezettség alóli mentesítés,
- db*) a tankötelezettség meghosszabbításának céljából, és a vizsgálatok eredményei alapján javaslatot tesz a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézséggel küzdő, a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók különleges bánásmód keretében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára és helyére.

III.1. Járási és megyei Szakértői Bizottság megkülönböztetése

A 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 9. § (1) bekezdése szerint a Szakértői Bizottsági tevékenységet a **járási és megyei Szakértői Bizottságok** látják el, más-más feladatokkal.

A **járási Szakértői Bizottság** feladata 11. § (1)

- a*) az e rendelet általános szabályai szerint indult vizsgálatok esetében a harmadik életévét betöltött gyermek, tanuló teljes körű pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai, továbbá szükség szerint orvosi vizsgálata,
- b*) a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézség megállapítása vagy kizárása és az ehhez kapcsolódó felülvizsgálatok elvégzése,
- c*) a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megállapítása.

(2) Ha a járási Szakértői Bizottság megítélése szerint a gyermeknél a sajátos nevelési igény valószínűsíthető, saját vizsgálatának dokumentációját és annak eredményeit, a vizsgálat alapján tett megállapításait, valamint a rendelkezésükre álló egyéb iratokat megküldi a megyei Szakértői Bizottság részére.

12. § (1) A megyei Szakértői Bizottság koordinációs feladatai:

- a*) a járási Szakértői Bizottság szakmai működésének koordinációja,
- b*) a 7. § (1) bekezdés *d*) pontjában meghatározott esetben a gyermek, a tanuló vizsgálatának eredményei alapján szakértői vélemény készítése,
- c*) a szakértői vizsgálatoknál alkalmazott protokoll eljárások folyamatos ellenőrzése és fejlesztése,
- d*) speciális diagnosztikai feladatok koordinálása.

(2) A megyei Szakértői Bizottság diagnosztikai feladatai:

- a*) az e rendelet általános szabályai szerint indult vizsgálatok esetében a háromévesnél fiatalabb gyermekek teljes körű pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai, továbbá szükség szerint orvosi vizsgálata,

b) a 7. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott esetben a gyermek, a tanuló vizsgálatának eredményei alapján szakértői vélemény készítése,

c) a 11. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a kiegészítő vizsgálat végzése, a sajátos nevelési igény megállapítása vagy kizárása, a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézség megállapítása vagy kizárása, a szakértői vélemény elkészítése és kiadása,

d) a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók esetében a felülvizsgálatok elvégzése,

e) jogszabályban meghatározott esetben a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló családja részére a juttatások és kedvezmények igénybevételéhez szükséges igazolások kiadása,

f) jogszabályban meghatározott esetben javaslattétel a súlyosan-halmozottan fogyatékos gyermekek ápoló-gondozó otthoni ellátására, a három évnél idősebb gyermekek bölcsődei ellátására, fogyatékos fiatalok lakóotthoni ellátásra.

g) a 4. § (2a) (18 hónapnál fiatalabb) bekezdésében meghatározott szakértői vélemény elkészítése.

III.2. Jogosultak köre

A köznevelési törvény szerint a szakértői bizottsági szolgáltatásra jogosultak köre:

- **0-3 éves gyermekek**, akiknél a korai fejlesztés szükségességének megállapítása a cél,
- **3 évtől a tankötelezettség megkezdésig** tartó korosztály gyermekei, akik óvodai nevelésre jogosultak,
- **a tanköteles korú** gyermekek,
- a köznevelési rendszerben **nappali tagozatos tanulói jogviszonnyal** rendelkező gyermekek, tanulók (Nagyné dr. Réz, Csepregi, Puhala, Bozsikné Vígh, 2014) – **23 éves korig**.

III.3. Szakértői vizsgálat indítható

- a) hivatalból
- b) hatósági megkeresésre
- c) szülői kérelemre

d) illetve szülő egyetértésével

da) a nevelési-oktatási intézmény (csatolva a pedagógus által megfogalmazott írásba foglalt jellemzéssel, és vizsgálat iránti kérelem kitöltésében való közreműködéssel)

db) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény hatálya alá tartozó család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, gyermekotthon, területi gyermekvédelmi szakszolgálat, nevelőszülői hálózat működtetője,

dc) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény hatálya alá tartozó fogyatékosok ápoló, gondozó otthona, fogyatékosok rehabilitációs intézménye, fogyatékosok nappali intézménye kezdeményezésére [15/2013. (II. 26.) EMMI 13. § (1) bekezdés].

III. 4. A szakértői vizsgálat típusai

a) az aktuális állapot feltárására irányuló vizsgálat (első vizsgálat),

b) a fejlődést nyomon követő a korábbi diagnózis megalapozottságát, a nevelés, oktatás formájának megfelelőségét a fejlesztés eredményességének mérését célzó felülvizsgálat [15/2013 (II. 26.) EMMI rendelet 8. §].

c) soron kívüli, rendkívüli felülvizsgálat

→ Az aktuális állapot feltárására irányuló vizsgálat mindig komplex vizsgálat: pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai és szakorvosi vizsgálatból tevődik össze.

III.5. A szakértői vizsgálat

III.5.1. Célja

„A sajátos nevelési igény megállapítása vagy kizárása hazánkban szakértői és rehabilitációs tevékenység keretében, komplex gyógypedagógiai-pszichológiai és orvosi vizsgálat formájában valósul meg. A vizsgálat célja, hogy megállapítsa, optimalizálja, illetve javítsa a gyermek ellátását, a számára nyújtott szolgáltatásokat, és ezáltal gondoskodjon arról, hogy a gyermek nevelési-oktatási folyamatban szerzett tapasztalatait képes legyen hasznosítani (Nagyné dr. Réz, 2012, 6.o.). A vizsgálat megvalósulása egyfajta hipotézistesztelés, mivel a kiindulók kérdések (hipotézisek) megválaszolása érdekében elvégzett vizsgálatok eredményének függvényében (hipotézis megerősítése vagy elvetése)

lépünk tovább. Ez a diagnosztikus munkát végző szakembertől nagyfokú tudatosságot, problémaérzékenységet és rugalmasságot, továbbá a diagnosztikus eljárások széles körű ismeretét kívánja meg” (Nagyné dr. Réz, 2012, 14.o.).

III.5.2. A vizsgálatban résztvevő szakemberek, és kompetenciáik (Nagyné dr. Réz, Csepregi, Puhala, Bozsikné Vig, 2014, 18-21.o.).

III.5.2.1. A gyógypedagógus kompetenciái

„A gyógypedagógus -szak-, szakirányú végzettségének megfelelően- sokrétű kompetenciával rendelkezik a sajátos nevelési igény megállapítása céljából végzett véleményezési tevékenység során.

- Felveszi, és nevelési szempontból értelmezi a gyermek/tanuló élettörténetét/az anamnézist.
- Vizsgálja a gyermek/tanuló/fiatal iskolai teljesítményeit és tudását:
 - vizsgálja a teljesítményt annak tükrében, hogy a gyermeket/tanulót/ifjút milyen óvodai, iskolai pedagógiai kedvező/kedvezőtlen hatások érik;
 - vizsgálja a tágabb szociális ,kulturális, nyelvi,környezet befolyásoló szerepét
 - vizsgálja társuló fogyatékoságok meglétét;
 - vizsgálja a különleges figyelem és bánásmód szükségességét gyógypedagógiai vizsgálati eszközökkel (mozgás, rajz, játék megfigyelése különböző helyzetekben, beszéd, általános tájékozottság, az eredményes tanuláshoz szükséges iskolai képességek, iskolai teljesítmények ún. academic skills: írás, olvasás, számolás készségek, képességek, szociális érettség stb.);
 - vizsgálja a kedvező fejlesztési/nevelési-oktatási/terápiás szintér, intézmény lehetőségét, majd kijelöli azt;
 - vizsgálja és megítéli a kompenzáció, korrekció, felzárkóztatás lehetőségeit;
 - vizsgálja a taníthatóság mértékét, a segítségnyújtás típusát és felhasználásának mértékét.
- Meghatározza az SNI fennállását vagy elveti azt és konkrét javaslatot tesz a pedagógus, gyógypedagógus által alkalmazandó fejlesztési, nevelési tennivalókra;
 - javaslatot tesz a többlettámogatások biztosításához.
- Biztosítja a kapcsolattartást a különleges bánásmódot szervező, irányító, ellátó intézményekkel, szakemberekkel.
- Segítséget nyújt az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez, az egyéni bánásmód érvényesüléséhez.

- Részt vesz a végső vélemény megalkotásában, a szakértői vélemény megírásában, amelyet aláírással hitelesít.

III.5.2.2. A pszichológus kompetenciái

A pszichológus kompetenciája a sajátos nevelési igény megállapítása céljából végzett értékelés, komplex vizsgálati tevékenység során:

- A vizsgálat során gyűjtött adatok pszichológiai szempontú értelmezése.
- A pszichológiai próbamódszerek (tesztek) alkalmazása.
- A próbamódszerek minőségi értékelése.
- A teljesítményprofilok értelmezése.
- A teljesítmények mögött álló pszichés mechanizmusok megismerése.
- A teszteredmények összehasonlítása: a különbözőségek és azonosságok értelmezése.
- A pszichológiai vizsgálat eredményeit összeveti a gyógypedagógiai és az orvosi vizsgálat eredményeivel.

A pszichológus a gyermek/tanuló/fiatal megítélésekor arra törekszik, hogy optimális feltételek (kellő motiváció, bizalmi légkör, tárgyi körülmények) mellett derítse ki a teljesítménybeli maximumot és minimumot, valamint azt, hogy az aktuális teljesítmények háttérében milyen képességek, személyiségjegyek, illetve milyen teljesítményt befolyásoló egyéb körülmények állnak fenn.

- Pszichológiai szempontból elemzi és értékeli a gyermek fejlődésében pozitív és negatív módon szerepet kapó kapcsolati tényezőket (család, kortárs kapcsolatok, pedagógusok, tágabb szocializációs színterek).

- Részt vesz a végső vélemény megalkotásában, a szakértői vélemény megírásában, amelyet aláírással hitelesít.

A pszichológus további illetékességei:

- Javaslatétel pszichoterápiás kezelésre, családterápiára.
- Kezdeményezi, segíti a pedagógus és a gyermek interakciójának optimális kialakítását. Segítséget nyújt a gyermekkel, tanulóval kapcsolatban lévő pedagógusok számára az állapot pontos megértésében, a megfelelő attitűd kialakításában.
- A gyermek családi, iskolai szocializációs beilleszkedésének, partnerkapcsolatainak rendezéséhez pszichológiai alapokat ad.

III.5.2.3. Az orvos kompetenciái

Az orvos kompetenciája sajátos nevelési igény megállapítása céljából végzett értékelési, komplex vizsgálati tevékenység során:

- A rendelkezésre álló anamnesztikus adatok, zárójelentések, orvosi szakvélemények értékelésével hozzájárul a kóreredet megállapításához.
- Feltárja és jellemzi az általános egészségi, szomatikus, érzékszervi és idegrendszeri állapotot.
- Áttekinti a gyógypedagógus-pszichológus által felvett anamnézist és kiegészíti az orvosi szempontból szükséges (kóreredetre, a gyermek biológiai-környezeti fejlődési feltételeire utaló) információkkal.
- Tanulmányozza a korábban bekért/hozott orvosi vizsgálati dokumentumokat (például a gyermekkel kapcsolatos kórházi zárójelentéseket); elvégzi az „alap” (a gyermek egészségi státuszával kapcsolatos) vizsgálatokat, illetve az „alap” neurológiai-pszichiátriai státusz leírásához szükséges vizsgálatokat.
- Diagnózist állít fel, leírja az orvosi státuszt, véleményt, a BNO, DSM–IV szerint kódol.
- További vizsgálatot, szakvizsgálatot, esetleg további hosszan tartó szakorvosi vizsgálatot javasol/kér.
- Orvosi szempontú tanácsot ad, illetve orvosi terápia eljárásokat javasol.
- Hatáskörét meghaladó orvosi feladatok felmerülésekor javaslatot tesz megfelelő kiegészítő szakorvosi vizsgálatok elvégzésére.
- A közvetlen hozzátartozóknak a gyermekkel kapcsolatos további teendőkről tájékoztatást nyújt, a gyermek életmódjára vonatkozó egészségügyi tanácsokat ad.
- Konzultál a gyógypedagógusokkal, pszichológusokkal a szakértői vélemény kialakításáról, az orvosi összefüggéseket megvilágítja.
- Ellenőrzi a szakértői véleménybe írt orvosi vonatkozásokat, majd aláírásával hitelesíti”.

III.5.3. A vizsgálat menete

○ Időpont

A vizsgálat iránti kérelem beérkezésének iktatását követően az **időpont kitűzésére** kerül sor. A **15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 14. § (1)** bekezdése alapján a szakértői vizsgálat időpontját a **bizottság határozza meg**, és erről, valamint a szakértői vizsgálat helyéről a **szülőt értesíti**. A szakértői vizsgálat időpontjáról szóló értesítést a vizsgálat kezdeményezésére irányuló **kérelem megérkezését követő naptól számított tíz napon** belül, a **vizsgálat időpontja előtt legalább tíz nappal meg kell küldeni a szülőnek**. A szakértői vizsgálat időpontját - első vizsgálat esetében - a vizsgálat kezdeményezésére irányuló kérelem megérkezését követő naptól számított harminc napon belüli időpontra kell kitűzni.

○ A vizsgálat lépései

A) 14. § (2) bekezdése alapján a szakértői vizsgálat megkezdéséhez

a szülői felügyeletet gyakorló **mindkét szülő együttes jelenléte szükséges**. Kétség esetén vélelmezni kell, hogy a vizsgálaton megjelent szülő a távollévő szülő képviselőjére jogosult. Erről a jelenlévő szülőt tájékoztatni kell, az ezzel kapcsolatos nyilatkozatát be kell szerezni. A szakértői vizsgálat során a szülő köteles közreműködni, a vizsgálaton - annak zavarása nélkül - jogosult mindvégig jelen lenni.

(3) Ha a gyermek halmozottan hátrányos helyzetű, az első vizsgálat alkalmával, a 21. § (3)-(6) bekezdése szerinti folyamatos figyelemmel kísérést lezáró vizsgálat alkalmával, a Szakértői Bizottság vizsgálatakor a Hivatal által kijelölt szakszolgálati-esélyegyenlőségi szakértőnek jelen kell lennie.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott esetben a Szakértői Bizottság - az (1) bekezdés szerinti értesítéssel egyidejűleg - megkeresi a Hivatalt szakszolgálati-esélyegyenlőségi szakértő kirendelése céljából. A Hivatal a megkeresés kézhezvételétől számított nyolc napon belül kijelöli a szakszolgálati-esélyegyenlőségi szakértőt.

B) A vizsgálat menetéről való tájékoztatás, és az abba való szülői beleegyező nyilatkozat aláírását követően kezdetét veszi a vizsgálat. A gyermek teljes körű pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai és szakorvosi vizsgálaton vesz részt, melynek

eredményéről dokumentáció készül. A vizsgáló team tagjai a vizsgálati eredményeket, a gyermek/tanuló által készített rajzokat és írott produktumokat, megoldott feladatlapokat az aktuális dátummal ellátva csatolják a gyermek anyagához. Ezt követően a vizsgáló team tagjai megvitatják a gyermek vizsgálatban nyújtott teljesítményét, kialakítják a diagnózist és az abból következő sajátos nevelési, fejlesztési szükségleteket, melyről a vizsgálat vezetője szóban tájékoztatja a szülőket és a gyermeket. Mindezt a vizsgálat dokumentációjával és a jogszabályi hátterekre való hivatkozással teszi. A vizsgálati/felülvizsgálati/megfigyelési **véleményben foglaltak tudomásul vételét a szülő a rövidített javaslatot tartalmazó formanyomtatványon aláírja**, egyúttal jelzi, hogy a javaslattal egyetért vagy sem. Amennyiben a szülő a javaslattal **nem ért egyet, a bizottság vezetője az illetékes jegyzőnél/járási hivatalnál hivatalból közigazgatási eljárást kezdeményez.**

(Írásos szakértői vélemény)

A vizsgáló team elkészíti **írásos szakértői véleményt**, amit a **szülői felügyelet gyakorló szülőnek postai úton megküld**. A szülőnek **15 fellebbezési nap áll rendelkezésre**, amennyiben nem ért egyet a véleménnyel. Ha a fent említett időszakban nem érkezik fellebbezés iránti igény (az illetékes Járási Hivatal felé), a Szakértői Bizottság a gyermek/tanuló **nevelési/oktatási intézményének is megküldi** írásos véleményét. Ha a gyermek a vizsgálat alapján sajátos nevelési igényűvé válik, akkor a lakóhely szerint illetékes Járási Hivatal a Szakértői Bizottságtól írásbeli értesítést kap a gyermek státuszát illetően.

(Felülvizsgálat)

Minden vizsgálatot követ egy felülvizsgálat, melynek időpontja a vizsgálat típusától, és a gyermek életkorától függően változik. Az **első, az aktuális állapot feltárására irányuló vizsgálatot követően** a 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet 22. § (2) bekezdése alapján a Szakértői Bizottság szakértői véleményét a **végrehajthatásának megkezdését követő első nevelési év, tanév során hivatalból felül kell vizsgálni**. Az első hivatalból történő felülvizsgálatában nem vehet részt az, aki a szakértői vélemény megalkotásában közreműködött. (3) Ha a gyermek, tanuló enyhe értelmi fogyatékos, illetve egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd, a szakértői véleményt az **első hivatalból történő felülvizsgálat után** addig a tanévig, amelyben a tanuló a tíz éves életkort betölti **minden második, azt követően** és egyéb fogyatékoság, valamint autizmus spektrum zavar esetében, illetve ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, addig a tanévig, amelyben a tanuló a

tizenhatodik életévét betölti, **minden harmadik tanévben** hivatalból felül kell vizsgálni. (Tehát a 10. életév betöltéséig minden második tanévben, ezt követően minden harmadik tanévben köteles a felülvizsgálatot a Szakértői Bizottság elvégezni, egészen a gyermek/tanuló 16. életévének betöltéséig).

Amennyiben a tanuló a **16. életévet betöltötte**, azt követően a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 22.§ (3) bekezdés értelmében a Szakértői Bizottság hivatalból elrendelt (kötelező) felülvizsgálatot már nem végez. Ennek értelmében a tanuló már **nem kontrollköteles**. A szakértői vélemény a tanuló tanulmányainak befejezéséig érvényes [Nkt. 56.§ (2)]. Jelentős állapotváltozás esetén szülői vagy saját kérésre a területileg illetékes Szakértői Bizottság felülvizsgálata biztosított.

A **rendkívüli felülvizsgálat** megalapozott okkal kérhető akkor, ha az utolsó vizsgálat óta legalább 6 hónap eltelt, illetve a hivatalból elrendelt felülvizsgálatig több mint 6 hónap van még hátra.

A felülvizsgálat elvégzésében a gyermek **lakóhelye szerinti Szakértői Bizottság** illetékes.

(Vizsgálaton való meg nem jelenés)

„Ha a szülő gyermekével a vizsgálaton **nem jelenik meg**, akkor a bizottság vezetője **új időpontot jelöl ki** a jogszabályoknak megfelelően, és erről az adminisztrációs munkatárs értesíti az érintetteket. Ha a gyermek **az ismételt felhívások ellenére sem jelenik meg** a szülővel a vizsgálaton, a gyermek/tanuló érdekében a bizottságvezető **közigazgatási eljárás megindítását kezdeményezi** a területileg illetékes polgármesteri hivatal jegyzőjénél, illetve az illetékes járási hivatalnál” (Nagyné dr. Réz, Csepregi, Puhala, Bozsikné Vig, 2014, 38-39.o.).

(Felülvizsgálat iránti kérelem megküldése)

A nevelési-oktatási intézmény **minden év június 30-áig** megküldi az illetékes szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény részére **azon tanulók nevét** – a szakvéleményt kiállító intézmény és a szakvélemény számával együtt –, **akiknek a felülvizsgálata a következő tanévben esedékes** [20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 95. § (5)-(6)].

(Értékelés és minősítés alóli mentesítés, iskolába lépéshez szükséges fejlettség)

A 15/2013 (II.26.) EMMI rendelet 15. § (1) bekezdése és a Nkt. 56. § (1) bekezdése alapján egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből a tanuló teljesítményének az értékelése, minősítése alóli mentesítés céljából szakértői vizsgálat indítható:

a) az iskolai nevelés-oktatás **első-hatodik évfolyamán az adott tanév január 31-éig** szükség szerint bármikor,

b) az a) pontban meghatározott évfolyamokra vonatkozóan meghatározott határnapot **követően annak a tanévnek a március 31. napjáig, amelyben a tanuló az adott tantárgy tanulását megkezdte.**

(2) A szakértői bizottság eljárását az (1) bekezdésben meghatározott célból, az ott **megjelölt időszaknál későbbi időpontban csak a kiskorú tanuló szülője, illetve a nagykorú tanuló kezdeményezheti.** A vizsgálati kérelemhez csatolni kell az érintett iskola igazgatójának a vizsgálat szükségességével kapcsolatos egyetértő nyilatkozatát. Az iskola igazgatója a döntéséhez beszerzi a tanuló osztályfőnöke és az adott tantárgyat tanító pedagógus véleményét. Az iskola igazgatója egyetértésének hiányában a szakértői bizottság vezetője vagy az általa erre kijelölt bizottsági tag - a kiskorú tanuló esetén a tanuló és a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló meghallgatása után - dönt a vizsgálat szükségességéről vagy a kérelem elutasításáról. A kérelem elutasításáról szóló döntést - határozat formájában - írásba kell foglalni. A döntés tekintetében a szakértői vélemény felülvizsgálatával kapcsolatos rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget nem érte el, a szakértői bizottság a szülőt tájékoztatja, hogy a gyermeknek óvodai nevelésben kell részt vennie, és a gyermek fejlettségéről a lakóhely, ennek hiányában a tartózkodási hely szerint illetékes járási hivatalt értesíti.

(4) Ha az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítása vagy az iskolába történő felvétel céljából megkezdett szakértői vizsgálat a beíratásra meghatározott időpontig előreláthatóan nem fejeződik be, a szakértői bizottság e tényről a **szülő részére igazolást ad.**

(Nevelési-oktatási intézmény választása a szülő joga)

A 15/2013. (II.26) EMMI rendelet 16. § (2) bekezdése alapján: A szakértői bizottság a (3) bekezdésben foglaltak szerint összeállított intézményjegyzék alapján tájékoztatja a szülőt azokról a lehetőségekről, amelyek alapján sajátos nevelési igényű gyermeke a korai fejlesztésben és gondozásban, az óvodai nevelésben, a fejlesztő nevelésben részt vehet, tankötelezettségének eleget tehet. A köznevelési intézményt a szülő választja ki a szakértői bizottság által javasolt intézmények közül. Ha a szülő által választott óvoda, iskola nem azonos a kötelező felvételt biztosító óvodával, iskolával, és az óvoda, az iskola a gyermeket, a tanulót a nem veszi fel, a szakértői bizottság a szakértői véleményében a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti, kötelező felvételt biztosító óvodát, iskolát határozza meg az óvodai nevelés, az iskolai nevelés, oktatás ellátására.

(Enyhe értelmi fogyatékoság megállapítása)

A 15/2013. (II.26) EMMI rendelet 21. § (2) bekezdése alapján a szakértői bizottság az enyhe értelmi fogyatékoságot csak abban az esetben állapíthatja meg, ha azt a háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM rendelet 4. § (3) bekezdés e) pontjában foglaltak alapján, az e rendelet 4. melléklete szerint kiállított orvosi adatlap adatai vagy a gyermek fejlődése (3) bekezdés szerinti folyamatos figyelemmel kísérésének adatai igazolják.

A törvényességi kereteket betartva a gyermek vizsgálatának lezárása késik abban az esetben, amennyiben:

- a gyermek nem jelenik meg az elsőre megadott vizsgálati időpontra és/vagy
- további vizsgálat (orvosi, gyermekpszichiátriai) vizsgálat javasolt

III. Felhasznált irodalom

I. Törvények, rendeletek

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100190.TV
2. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1200020.emm
3. A pedagógiai szakszolgálatok működéséről szóló 15/2013 (II. 26.) EMMI rendelet
https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a1300015.emm

II. Egyéb

1. Nagyné dr. Réz, I., Mészáros, A. (2012). *A diagnosztikus protokollok egységes alkalmazásának koncepciója*. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.
2. Nagyné dr. Réz, I., Csepregi A., Puhala, I., Bozsikné Vig, M. (2014). *A szakértői bizottsági tevékenység területére kifejlesztett protokoll*. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.